Chlumeček

leden - únor 2026

Dvouměsíčník farnosti Luže

Dominik kardinál Duka

(občanským jménem **Jaroslav Václav Duka**;
26. dubna 1943 Hradec Králové – 4. listopadu 2025 Praha)
Requiem aeternam dona eum, Domine
et lux perpetua luceat eum
et requiescat in pace

Dominik Duka

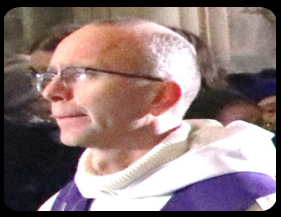

Adventní duchovní obnova

Mikuláš

Voletická archa

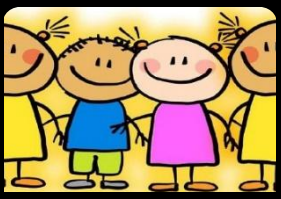

Dětská sekce

LEDEN

Vítej, milé novorozeňátko,
vítej u nás do tmy, do zimy,
tma i zima budou tu jen krátko
slunce ťuká prsty zkřehlými.

Slunce ještě neudrží kvítí,
vždyť je celé mrazem zmodralé,
ale brzo do rukou tě chytí
a pak bude zimy namále.

Zimo, obcházej si naše prahy,
humna obcházej až po taras,
buďsi ještě na sluníčko záhy,
jen když máme na písničku čas!

(František Hrubín)

(vybrala MD)

Stalo se Hospodinovo slovo k Jonášovi, synu Amítajovu: Vstaň, jdi do Ninive, toho velkého města, a volej proti němu, protože jeho zlo vystoupilo přede mne". (Jonáš 1, 1-2).

Milí čtenáři časopisu Chlumeček,

přemýšlel jsem nad tématem pro začátek letošního roku a oslovil mě příběh proroka Jonáše. Příběh Jonáše patří mezi malé proroky. Jedná se o jednu z nejkratších knih Starého zákona. Prorok je poslán do pohanského města Ninive. „Stalo se Hospodinovo slovo k Jonášovi, synu Amítajovu: Vstaň, jdi do Ninive, toho velkého města, a volej proti němu, protože jeho zlo vystoupilo přede mne". (Jonáš 1, 1-2). Bůh oslovuje člověka a zaměřuje jeho pozornost k aktuálnímu problému.

Bohy Řecka a Říma sklátila stejná choroba jako naše křesťanské symboly: tehdy jako nyní lidé zjistili, že to pro mnohé nic neznamená. Napsal C. G. Jung v první polovině 20. století. A další vývoj zejména v západní Evropě mu dal zapravdu. Žijeme ve světě, ve kterém většině lidí nic neříkají pojmy jako je Bůh, spása, hřích, vykoupení, vzkříšení, Boží království….Žijeme ve světě, kde se většina lidí necítí potřebu účastnit se bohoslužeb (zpívat mši sv.) a opakovat velký příběh dějin spásy a posléze žít z Boží naděje.

Příběh proroka je proto pro nás stále živou výzvou. Jonáš je poslán do nepřátelského města, aby tam kázal o obracení. Vyzýval ke změně dosavadního způsobu života. Bůh se chce skrze slovo člověka dotknout rozbitého světa. Podobně jako se Bůh dotýká dítěte skrze náruč maminky. Objímá milovaného pažemi partnera. Usmívá se očima přítele. Inspiruje slovy kazatele. Napomíná slovy učitele. A tak i Jonáš se má stát Božím hlasem pro obyvatelé Ninive. Člověk je dokonale uzpůsoben právě pro poslání být hlasem Božím. Chrám je místem kde se prolínají dva světy – svět duchovní i fyzický. Člověk existuje jako průsečík těchto dvou světů.
Kam jít? Jakou výzvu přijmout? Na co se zaměřit, když přede mnou leží širý svět? Přesně na tuto otázku příběh odpovídá. Bůh sám vybírá a zaměří jeho pohled na velké město. Město můžeme chápat obrazně, jako svůj vlastní život. Najdeme v něm dost „věcí", které potřebují obnovu, uzdravení, povzbuzení. Samotný příběh nás staví před otázku

zodpovědnosti. Jonáš má odpovědět na Boží výzvu. Nejspíš všichni známe jeho příběh, že v první fázi Jonáš utíká pryč, a chce se skrýt před Bohem. Příběh nám nic neříká o jeho minulosti, co všechno prožil a proč takto reaguje. Položme si otázku je možné se krýt před Bohem? Je možné před ním utéci? S rostoucím věkem člověk rozšiřují svou zodpovědnost. Malé dítě začíná u svého vlastního těla. Učí se oblékat, čistit si zuby, umývat se, uklízet si hračky. Rozpoznává své potřeby. Učí se zvládat své emoce. Později získává první telefon a platební kartu. Osvojování si zodpovědnosti za sebe a za své věci jde v ruku v ruce s přijímáním zodpovědnosti za druhé, za mladší sourozence, domácí zvířata, partnera, děti, starší rodiče, přátelé, sousedy, komunitu a národ. Zodpovědnost za druhé člověk nepřijímá v plné výši, zůstává to omezené naší svobodou a možnostmi.
Církevní otec, sv. Jeroným, řekl, že Jonáš je předobrazem Ježíše Krista, i když třeba nedokonalým. Můžeme říci, že Bůh nechce po člověku nic, co by sám nedělal. V Novém zákoně se dovídáme, že Bůh poslal svého Syna Ježíše, aby jako celistvý člověk přijal zodpovědnost za cizí hřích, za zlo světa. Roztáhl křídla své péče, obejmul celý svět i za cenu svého sebezničení. Umírá na kříži.

Jonáš je člověk, stejně jako Ježíš, já nebo ty. Stojíme na rozhraní světů. I my můžeme vnímat hlas Boží. Rozhlédni se kolem sebe a vnímej prostor, ve kterém žiješ. Začni u svého okolí, u svého těla, domácnosti. Co se ozývá jako výzva ve tvém těle? Jak je na tom tvůj domov? Co by potřeboval? Jakými tématy žije tvoje rodina, tvé děti a tvůj partner? Co se odehrává v širší komunitě, co hýbe společností? Vše, co je kolem tebe, je výzvou. Ty si vybíráš to, za co přijmeš zodpovědnost. Přijal jsi zodpovědnost za své děti, rodinu, komunitu, církev, přátele,…za město. Jak daleko sahají křídla tvé zodpovědnosti? Za koho se modlíš, na koho máš vliv?

Ježíši děkuji ti, že jsi vstoupil do středu a chaosu mého života i světa kde žiji. Uhýbám pohledem, ale ty ne. Děkuji ti, že jsi vstoupil i do mého zla, přijmul ho, odpustil a proměnil ho. Pomoz mi uvidět, co ode mně žádáš v tomto roce. o. Josef

Diecézní setkání varhaníků 15.11.2025 v Hradci Králové.

Otec Josef Hubálek, mne na Chlumku upozornil na pozvánku na diecézní setkání varhaníků v Hradci Králové. Nejdřív jsem přemýšlel, jestli se mám účastnit. Když jsem si přečetl program a uvědomil si možnost se opět setkat s některými lidmi, jako je Jan Fajfr anebo Václav Metoděj Uhlíř, bylo rozhodnutí jasné. K 15.10. jsem zaslal přihlášku.
Zahájení setkání proběhlo v aule biskupského gymnázia v Hradci Králové a poté jsme se rozdělili na jednotlivé workshopy podle výběru v přihlášce. Já jsem měl jako první hudba v liturgii s P. Vojtěchem Novotným. Napadají mne teď 2 takové zajímavé postřehy:

1. Zpíváme při liturgii anebo zpíváme liturgii? Správně je, zpíváme liturgii.
2. K čemu slouží vstupní zpěv?

Všeobecný pokyn Římského misálu 47 nám říká:
Když se lid shromáždil, zatímco přichází kněz s jáhnem a přisluhujícími, začne se zpívat vstupní zpěv.
Smyslem tohoto zpěvu je zahájit bohoslužbu, uvést naši mysl do tajemství liturgické doby nebo svátku a provázet průvod kněze s přisluhujícími.

Jako druhý workshop jsem měl organologii s Václavem Metodějem Uhlířem, kde jsme se bavili o stavu varhan v diecézi, jaké jsou možnosti oprav a dotací na opravy. Dalším bodem bylo, co může a nemůže varhaník sám na nástroji udělat. Když jsme se s Václavem podívali na varhany na poutním místě v Luži, jak ho mají uvedený diecézní organologové, dozvěděl jsem se, že se na tento nástroj nesmím ani křivě podívat.
Následovala v aule gymnázia zkouška zpěvů na odpolední společnou mši svatou s otcem Prokopem Brožem. Původně byl v plánu celebrant Jan Vokál, ten se ale účastnil pohřbu otce kardinála Dominika Duky. Po obědě v Novém Adalbertinu následovaly diskuzní skupinky, kterých jsem se neúčastnil, ale šel jsem se podívat na varhany do kostela Nanebevzetí Panny Marie a do katedrály sv. Ducha.

V 15. 00 proběhla akustická zkouška v katedrále a přešli jsme do kaple sv. Klimenta, kde v 15.30 začínala mše svatá. Při zpěvu Laudate omnes gentes, který zpívalo 85 zpěváků 4 hlasně, šel v této malé kapli mráz po zádech. Po úvodní modlitbě jsme se seřadili do průvodu a za zpěvu litanií ke všem svatým jsme šli do katedrály, kde proběhla mše svatá.

Každý varhaník dostal na vyplnění dotazník k hodnocení a podání námětů. Ty teď budou zpracovány a po Vánocích je naplánovaná schůzka s koordinátory, aby se domluvily akce na příští rok.

Už se na ně upřímně těším, a věřím, že budou stejně přínosné jako ta, která proběhla.

Stanislav Novotný varhaník

Adventní duchovní obnova v Luži v roce 2025

Adventní obnovou nás provázel P. MUDr. Lukáš Fošum Ph.D., OP, je dominikánem a teologem. Vystudoval všeobecné lékařství na LF UK v Plzni, teologii nejprve na dominikánském studijním centru v Bordeaux a Toulouse, doktorskou práci psal ve Fribourgu o etice Elizabeth Anscombové. Přednáší morální teologii a bioetiku na KTF UK, organizuje Letní školu Tomáše Akvinského. Je provinciál českých dominikánů.

V první úvodní přednášce zazněly myšlenky z knihy proroka Izaiáše o Emanuelovi. V sobotu o. Lukáš pokračoval a měl další dvě přednášky o milosrdenství a radosti. Měli jsme radost z našeho společného setkání a slavením Eucharistie – díkůvzdáním jsme naše setkání zakončili.

o. Josef

Adventní koncert Pěveckého sboru dětí a dospělých z Chrasti a okolí

Je 14. prosince 2025 a jdu na adventní koncert na Chlumek. Kostel je opět zaplněn do posledního místečka, a když se rozhlížím, tak vidím, že i nahoře na ambitech je plno. Přiznávám, že obdivuji nasazení zpěváků, s jakou obětavostí zpívají. Je úžasné, že ve sboru vystupují děti. Motivovat děti k takovému nasazení si zaslouží obdiv. V kostele přece jen není moc vlídné klima, přesto lidé velmi pozorně sledují celý program a nadšeně tleskají. Adventní koncert je pro mnohé „nadechnutím“ v dnešní uspěchané a hektické době. Skladba písní byla skvělá. Opět zazněla moje oblíbená píseň: „Maria, zdalipak víš, že Ježíš bude po vodách chodit, Maria, zdalipak víš, že On se stane Králem celého světa…Maria, zdalipak víš…“ Píseň nádherně zazpívala manželka sbormistra Ivana Šmejdy. Když nad tím vším přemýšlím, tak si říkám, že je to skvělá evangelizace. Na internetu jsem si dohledal, že Pěvecký sbor z Chrasti pořádá v adventním a vánočním čase osm koncertů, což je obdivuhodné. Mrzí mě, že jsem si nezapamatoval více slov z jednotlivých písní. Třeba z té poslední, její slova napsala sestra Ivana. Když jsem odcházel z kostela, zaslechl jsem rozhovor několika lidí, kteří si mezi sebou sdělovali své zážitky z koncertu: „Není nad to, být na živém vystoupení, koncert v televizi se tomu zdaleka nevyrovná“. Děkujeme.

o. Josef

Jezuitská kolej v Luži

9. listopadu 2025 proběhlo setkání pastorační a ekonomické rady farnosti s Mons. Janem Pasekou, generálním vikářem. Zamýšleli jsme se nad využitým Jezuitské koleje, která je majetkem biskupství královéhradeckého. Jan Paseka byl mile překvapený z velkého zájmu farnosti o obnovu budovy. Padly různé návrhy jejího využitý a pomoci ze strany farnosti. Pro úplnost musím sdělit, že první setkání proběhlo už na začátku měsíce října na biskupství. Budou probíhat další jednání v lednu 2026. Pokud se

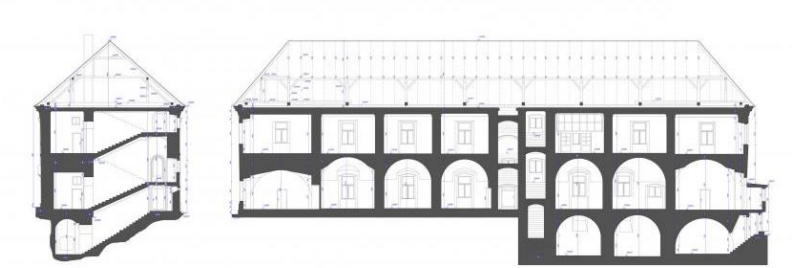

domníváte, že by to bylo přínosné pro farnost, (poutníky…td.) spojme se v modlitbě v rodinách, aby se podařilo realizovat záměr obnovy koleje v Luži.

o. Josef

Návštěva Mikuláše

Jako každý rok nás v adventu navštívil v kostele sv. Mikuláš s doprovodem. Děti zpívaly při mši svaté a dostaly nadílku od andělů. Moc děkujeme všem za přípravu a potěšení dětí.

Rorátní mše sv.

Stalo se už tradicí, že se v Paletínské kapli slouží každý rok sobotní rorátní mše sv. za brzkých ranních hodin při svíčkách. Letos se přidali i Voletičtí, takže se nám tradice rorátních mší pěkně rozrůstá. Tyto mše sv. mají vždy neopakovatelnou atmosféru. Bylo by hezké v tomto pokračovat a třeba i přidat ještě jednu – ještě jedna adventní sobota je volná – Jenišovice? Dobrkov? Srbce? Kdo se toho ujme….? (PR)

Kardinál Dominik Duka

Dominik kardinál Duka (občanským jménem **Jaroslav Václav Duka**; 26. dubna 1943 Hradec Králové – 4. listopadu 2025 Praha) byl český římskokatolický kněz, dominikán, biskup a v letech 2010–2022 36. arcibiskup pražský, 24. primas český a kardinál.

Dne 22. června 1970 přijal kněžské svěcení. V roce 1986 byl jmenován provinciálem České provincie dominikánů (1986–1998), následně se stal 24. biskupem královéhradeckým (1998–2010), apoštolským administrátorem litoměřické diecéze (2004–2008) a duchovním protektorem a generálním kaplanem orleánské obedience Vojenského a špitálního řádu svatého Lazara Jeruzalémského (2012–2021). V dubnu 2010 byl zvolen za předsedu České biskupské konference. Papež Benedikt XVI. jej při papežské konsistoři konané dne 18. února 2012 v Římě jmenoval kardinálem. Jeho doživotním titulárním kostelem je kostel sv. Marcelína a Petra v Lateránu.

Život

Narodil se v dubnu 1943 v Hradci Králové v místní části Slezské Předměstí (lokalita Rožberk) a pokřtěn byl 9. května téhož roku v pouchovském kostele. Jeho otec František Duka byl za druhé světové

války nejdříve příslušníkem vládního vojska, z něhož roku 1944 v Itálii dezertoval a přes Švýcarsko se dostal do Anglie, kde působil jako zbrojíř 311. československé bombardovací perutě britského Královského vojenského letectva. V 50. letech byl spolu s dalšími letci ze Západu degradován na vojína a odsouzen k trestu odnětí svobody na Loretě a poté následoval tábor nucených prací na Mírově. Po revoluci byl plně rehabilitován a povýšen do hodnosti majora. Matka Anežka Duková pocházela ze šumavských Hor Matky Boží. Měl mladší sestru Evu.

První roky prožil s rodiči v Hradci Králové na Slezském předměstí, následně v Čelakovského ulici. Po odsouzení otce došlo ke ztrátě bytu a vystěhování do Pouchova, kde v kostele svatého Pavla apoštola od dvanácti let ministroval. Z důvodu velkého počtu účastníků bohoslužby před tímto kostelem celebroval v roce 1970 svoji první mši svatou, tzv. primici.

Vystudoval na Gymnáziu J. K. Tyla v Hradci Králové a bezprostředně po maturitě pracoval v továrně ZVU, kde se vyučil strojním zámečníkem. Po absolvování základní vojenské služby v Trnavě mohl roku 1965 začít studovat teologii v Litoměřicích. V lednu 1968 byl přijat do tajného noviciátu řádu dominikánů a přijal řeholní jméno Dominik. Dne 22. června 1970 byl kardinálem Štěpánem Trochtou vysvěcen na kněze.

Služba v dominikánském řádu

Nejprve působil v pohraničních farnostech pražské arcidiecéze (Chlum sv. Maří nad Ohří, Jáchymov, Nové Mitrovice). Roku 1975 mu byl odňat státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti. V této době se také stal novicmistrem řádu dominikánů a pracoval spolu s Metodějem Habáněm na možnostech formace členů řádu, později se stal magistrem kleriků a vikářem provinciála. Tato činnost skončila jeho odsouzením roku (od 1981 do 1982) a pobytem ve vězení Plzeň-Bory (ve stejné době tam byl vězněn mj. i Václav Havel). Po propuštění až do roku 1989 pracoval ve Škodě Plzeň jako rýsovač.

Roku 1986 byl tajně ustanoven provinciálem Českomoravské dominikánské provincie. Úřad vykonával 12 let. Po roce 1990 působil již veřejně jako provinciál dominikánského řádu. Souběžně s tím vyučoval na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a vykonával též úřad předsedy Konference vyšších řeholních představených v ČSF, ČR a byl také místopředsedou Evropské konference vyšších řeholních představených.

Byl iniciátorem českého překladu Jeruzalémské bible, vytvářeného od roku 1980 a členem 10členného týmu překladatelů. Spolu s Františkem X. Halasem a jeho ženou Dagmar byl i jejím hlavním překladatelem. V tradicích dominikánské spirituality se vyprofiloval jako teolog, kdy v této souvislosti publikoval knižně i časopisecky, zejména v oboru biblistiky. Jako šéfredaktor se výrazně podílel na vydávání dominikánské revue pro teologii, duchovní život a kulturu, Revue Salve, aj. Následně se stal členem mezinárodní revue Communio v české mutaci.

Biskup

Dne 6. června 1998 byl jmenován biskupem Královéhradecké diecéze a 26. září téhož roku přijal biskupské svěcení.

4. listopadu 2004 byl jmenován též apoštolským administrátorem Litoměřické diecéze z důvodu nemoci biskupa Pavla Posáda, tuto funkci zastával až do jmenování Jana Baxanta novým litoměřickým biskupem v roce 2008.

V sobotu 13. února 2010 byl jmenován nástupcem kardinála Miloslava Vlka ve funkci pražského arcibiskupa. Úřadu se ujal 10. dubna 2010 po své intronizaci v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Za své cíle označil spolupráci na vyřešení právních majetkových otázek a též naznačil řešení statutu katedrály. Taktéž, aby církev více oslovovala mladé a aby dohoda o majetkovém vyrovnání státu a církve byla ku prospěchu celé společnosti, a tím také ku prospěchu církví a náboženských společností.

Jmenování kardinálem

Dne 6. ledna 2012 oznámil papež Benedikt XVI. na závěr mše, kterou sloužil při příležitosti slavnosti Zjevení Páně (lidově sv. Tří králů), že arcibiskupa Duku spolu s dalšími 21 duchovními ustanoví v blízké budoucnosti kardinálem. Oficiální ustanovení / creatio/ bylo provedeno při papežské konsistoři, která se konala dne 18. února 2012 v bazilice sv. Petra ve Vatikánu. Svou první mši v nové hodnosti sloužil kardinál Duka 25. února 2012 v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze. Při této příležitosti uctil památku svatého Vojtěcha a připomenul též památku Josefa Toufara, který v roce 1950 právě toho dne zemřel na následky vyšetřování komunistickým režimem.

Rezignace

Ve čtvrtek 26. dubna 2018, v den svých 75. narozenin, odevzdal, dle předpisů Kodexu církevního práva, kardinál Dominik Duka papeži Františkovi dopis, ve kterém rezignoval na post pražského arcibiskupa. Odpovědí bylo psaní od Apoštolské nunciatury, zveřejněné na webu pražského arcibiskupství, v němž papež František dopis přijal a zároveň Duku vyzval, aby úřad konal dále, dokud nebude stanoveno jinak. Jeho nástupcem v roce 2022 jmenoval papež František Jana Graubnera, dosavadního arcibiskupa olomouckého. Do doby nastoupení nového arcibiskupa pověřil papež František Dominika Duku apoštolským administrátorem během sedisvakance, než se nový arcibiskup 2. července 2022 kanonicky ujmul úřadu.

Smrt a pohřeb

Na začátku října 2025 byl akutně operován. Dne 1. listopadu téhož roku byl ve vážném stavu převezen do Ústřední vojenské nemocnice v Praze a 4. listopadu 2025 zemřel ve věku 82 let. Rakev s tělem zemřelého byla ve dnech 13. a 14. listopadu vystavena v kostele Všech svatých na Pražském hradě, pohřební mše pak na 15. listopadu v Katedrále svatého Víta, kde byl také pohřben do arcibiskupské hrobky.

Veřejná činnost

Byl pevný ve svých postojích a odvážil se veřejně říkat nepopulární věci, když odporovaly Božímu řádu, zdravému rozumu či mravním zásadám. Je třeba toto výrazně ocenit, protože to ani v církevních kruzích nebývá pravidlem. Nákaza liberalismu a korektnosti se jej rozhodně netýkala. Kdo jiný než pastýř svého stáda by měl na zlořády a nebezpečí ve společnosti upozorňovat. A přesto mu toto mnozí lidé - i katoličtí věřící - vyčítají. Až budoucnost ukáže, jak velká a silná odešla osobnost, která se nebála veřejně se zastat pravdy, ve kterou věřil. A vyčítat mu kontakty s politiky je přeci nesmysl – úřad arcibiskupa, kardinála a primase českého není jen náboženská funkce ale i reprezentace celé církve i ke světskému vedení národa a komunikace s ním. Bylo by chybou se uzavírat do sebe a nevidět

okolní svět a nediskutovat a nehovořit s politiky, občas jim i poradit, budou-li o to stát.

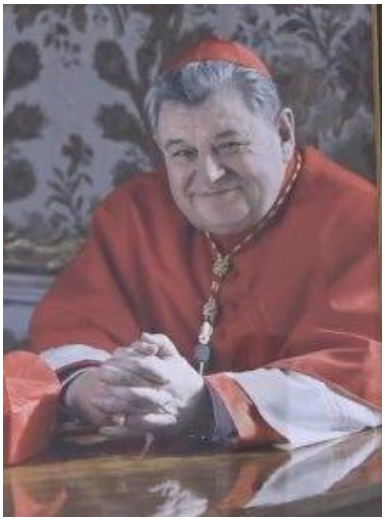

Kardinál Duka bývá charakterizován tím, že dobře vychází s politiky napříč politickým spektrem. Doposud velmi dobře vycházel se všemi prezidenty ČR, včetně Petra Pavla. Má být pojítkem mezi liberálními a konzervativními proudy v katolickém křesťanství, třebaže tíhne spíše ke konzervativismu. Vědomí plurality názorů v církvi („kdyby na Svatopetrském náměstí všichni ti lidé dosáhli splnění své představy o papeži, měli bychom možná dvacet, možná pětadvacet papežů“) se odrazilo i roku 2005 v jeho vyjádření ke zvolení papeže Benedikta XVI., na němž ocenil kompetentnost, vysokou humanitní kulturu a důraz na teologii. Duka tehdy připomněl, že za prvního člověka v církvi nebyl Kristem vybrán věrný, energický a statečný Jan, ale nerozhodný Petr, jemuž apoštol Pavel později vytýkal, že se příliš přizpůsobuje různým proudům.

Ještě coby královéhradecký biskup v roce 2006 kritizoval zákon o registrovaném partnerství, který podle něj znevažuje tradiční hodnoty rodiny. V souvislosti s festivalem Prague Pride 2011 pak uvedl, že „požadavky zmíněných protagonistů Prague Pride na adopci popírají de facto právo dítěte na své biologické rodiče, otce a matku“ a že „z programu Prague Pride je zřetelné, že se nejedná o otázku práva menšiny na toleranci, ale o propagaci uvolněného životního stylu, který není zodpovědný, důstojný a krásný“.

V roce 2012 podpořil Dominik Duka obnovení pomníku maršála Josefa Václava Radeckého z Radče na Malostranském náměstí v Praze a přijal záštitu nad Občanským sdružením „Radecký 1766–2016“, které si obnovení pomníku kladlo za cíl.

V říjnu 2018 kardinál Duka dopisem Jaroslavu Vodičkovi, předsedovi Českého svazu bojovníků za svobodu, ukončil své členství v tomto svazu. Své důvody nesdělil, dle médií tak učinil patrně kvůli faktu, že svaz ocenil poslance KSČM Zdeňka Ondráčka; tomu svaz udělil medaili s nápisem „Za vlast a za svobodu“, a to za jeho současnou činnost, nikoliv za činnost před listopadem 1989.

V roce 2024 přirovnal Letní olympijské hry v Paříži konané v témže roce k hrám v Berlíně v roce 1936 a v Moskvě v roce 1980. Část zahajovacího ceremoniálu nazvaná "La Cène sur la scène sur la Seine" je slovní hříčka "Scéna poslední večeře na Seině". Kde představení zinscenovalo queer drag show představení s inspirací Da Vinchiho slavného obrazu. I když existuje i inspirace Bakchanálií a obrazem Hostina bohů, vztah k Poslední večeři je evidentní a podstatný. Hlavní DJ, Piche v rozhovoru uvedla, že představení bylo inspirované poslední večeří, ale že nešlo o provokaci. Dále, že problém není v připodobnění představení, ale že v něm figurují queer lidé. Vatikán představení taktéž odsoudil.

Proslov tehdejšího prezidenta Václava Klause na Svatováclavské pouti 28. září 2011 vyprovokoval skupinu intelektuálů k sepsání Svatováclavské výzvy katolickým biskupům, ve které vystoupili proti propojení církve s jakoukoli politickou silou. Dominik Duka kritiku politizace církve odmítl na svém blogu ze dne 28. března 2013, kde napsal: „Církev vstupuje jako korektiv do společenského a politického života. Nikoliv stranického, ale společenského života, kde stojí na straně autonomie a svobody člověka“ a poukázal na to, že „nikdo nás nemůže vinit, že bychom chtěli rozhodovat o obsazování úřadů, ministerských postů, nebo že bychom prorůstali s některou z politických stran“.

V únoru 2018 byl do Vatikánu odeslán dopis, v němž skupina českých katolíků pod vedením aktivisty Jana Bierhanzla požádala papeže Františka, aby Dukovi po jeho povinné rezignaci neprodlužoval mandát coby arcibiskupovi pražskému. O něco později byl do Vatikánu odeslán podpůrný dopis Miloše Zemana, který napsal jako soukromá osoba,

a v němž dokládá Dukovy osobnostní kvality. U papeže jej podporovali i čeští umělci.

Duka byl kritizován zejména od mladších věřících i za příklon k některým českým politikům. Blízké vztahy měl k bývalému prezidentu Václavu Havlovi, Václavu Klausovi a dobře vycházel i s prezidentem Milošem Zemanem. Jako jeden z mála katolických klerik mu blahopřál jménem České biskupské konference k jeho znovuzvolení. V listopadu 2015 v Lánech dokonce odsloužil mši za vlast a představitele; v reakci na to pak zaslalo Dukovi několik desítek občanů kritický otevřený dopis. Kritiku si vysloužila i jeho slova na adresu uprchlíků velké migrace v roce 2015, kdy Duka upozorňoval na nutnost regulované migrace v souladu s odpovědnými představiteli státu. Jako předseda ČBK však také těmto uprchlíkům pomáhal. Kromě toho bývá kritizován za své postoje i LGBT komunitou.

Festival Divadelní svět Brno 2018 uvedl koncem května kontroverzní hry „Naše násilí a vaše násilí“ a „Prokletí“ chorvatsko-bosenského režiséra Olivera Frljiće. Ty se dle Duky hrubě dotkly jeho práv, zaručených Listinou práv a svobod: V *Našem násilí* je scéna s Ježíšem znásilňujícím muslimskou ženu, kdežto v *Prokletí* (již dříve Dukou označeném coby *hnus)* figuruje socha s vizáží papeže Jana Pavla II. s erigovaným penisem. Kardinál a jeho právník Ronald Němec proto zažaloval Národní divadlo Brno a organizátora festivalu, Centrum experimentálního divadla, a žádal od nich omluvu.

Smysl podání žaloby Duka a Němec spatřovali mj. v tom, že nikdo nemá právo hrubě a obscénně urážet náboženské symboly. Není rozhodné, zdali jde o Ježíše, proroka Mohameda nebo např. Masaryka. Jde o celospolečenský smír a nevytváření nenávisti. Krajský soud v Brně potvrdil rozsudek městského soudu jako pravomocný s tím, že brněnská divadla se nemusejí omlouvat za uvedení kontroverzních her. Soudce Michal Ryška v odůvodnění rozhodnutí uvedl: „Umělecký projev používá specifické výrazové prostředky, používá symboliku, používá nadsázku, a pokud má potenciál přispívat k diskusi o otázkách veřejného zájmu, tak je právně přípustný i za cenu jisté oběti na náboženském sentimentu části věřících

osob, a víra a tolerance věřících by měly být v rámci demokratické společnosti natolik pevné, aby toto unesly.“ *Pozn. PR – Nevím, jeká by se strhla mela a jekot liberálů, kdyby byl takto hanoben Mohamed nebo LGBTQ komunita….*

Dominik Duka v pořadu *Partie* na TV Prima kauzu okomentoval slovy, „rozsudek, který padl, je rozsudek hodný justice bývalého socialistického tábora, nikoli demokratického státu.“ „Česko se dostává zpět do totalitního myšlení a do doby, kdy u nás byli křesťané a církev pronásledováni a utlačováni.“ Soudce Michal Ryška následně v deníku Právo reagoval, že „kardinál se nemůže stavět do pozice veřejného žalobce pod maskou ochrany svých osobních práv“ a „demokracie není teokracie a že tolerance a víra věřících musí být v demokratické společnosti natolik silné, aby unesly uměleckou nadsázku. Tím spíš to platí pro osobu veřejnou, jakou je i kardinál, která má z titulu své funkce zajištěn široký přístup do médií a veřejného prostoru, kde může vést polemiku.“

Dominik Duka v prosinci 2019 oznámil, že ve sporu podá dovolání a nebude váhat obrátit se ani na Evropský soud pro lidská práva. V červnu 2021 jeho právník R. Němec České televizi potvrdil, že proti rozhodnutí soudů podají ústavní stížnost. Ústavní soud tuto stížnost v říjnu 2022 nakonec zamítl, neboť dle jeho názoru nedošlo k porušení základních lidských práv a svobod. R. Němec se proti usnesení ohradil, když v bodě 93 soud uvedl: *V zásadě by se však soudci, a to ani ústavní, neměli stát strážci veřejné morálky.* Následně se Duky i Němce zastal profesor Fenyk, místopředseda Ústavního soudu.

Osobní zkušenost naší rodiny na jeho odvahu a činorodost

Přidám i osobní zkušenost naší rodiny na jeho odvahu a činorodost. Jak asi všichni víte, můj tatínek byl v dobách komunismu s pověřením a povolením papeže i jako ženatý muž tajně vysvěcen na kněze. Bylo to z důvodu, kdy se vedení církve obávalo úplného zákazu veřejného působení katolické církve v Čechách, a hledal se způsob, jak zajistit ev. „ podzemní“ fungování církve. Tito ženatí kněží veřejně nepůsobili, sloužili mše sv. v tajnosti doma a byli tak říkajíc v záloze, kdyby bylo zle. Takových mužů bylo po celé republice více.

Po pádu komunismu a sametové revoluci náhle nikdo z církve nevěděl, jak dále situaci se ženatými tajně vysvěcenými muži řešit, když už vlastně nebyli potřeba, ale svěcení se zrušit nedá. Byla to zásluha hlavně pana kardinála Dominika Duky, ještě jako královehradeckého biskupa, že svým aktivním přístupem celou situaci na církevní úrovni vyřešil a umožnil a zlegalizoval jejich postavení a mohl je zařadit do běžné kněžské služby v královehradecké diecézi. Můj tatínek mu za to byl velmi vděčný, protože to byla vždy jeho touha pokračovat v kněžské službě. Také s ním rád hovořil a diskutoval, když k tomu byla příležitost, protože věděl, že je to velmi vzdělaný a moudrý člověk. A pastýř, kterého si nesmírně vážil.

Teď už spolu mohou diskutovat v nebi ☺ (PR)

Vzpomínka na pana kardinála Dominika Duku OP.

Rád jsem se zúčastnil zádušní mše sv. v katedrále v Praze spolu s mnoha kněžími a biskupy. Panu kardinálovi se dostalo cti, kterou si zasloužil. Moje vzpomínka se týká doby, kdy D. Duka působil jako biskup v H. Králové. S panem biskupem bylo možné mluvit na jakékoliv téma, byl vždy otevřený a naslouchal. Obdivoval jsem jeho vzdělanost a rozhled.

Většina farníků si vzpomene na jeho cesty na Chlumek na půlnoční mše sv., na jeho kázání a také na jeho radost ze započaté obnovy našeho poutního kostela. Pan kardinál jezdíval každým rokem do Chrasti na Dušičky, kde slavil mši sv., protože Chrast byla letním sídlem královéhradeckých biskupů a několik biskupů bylo v Chrasti pohřbeno. Tam jsme se poprvé osobně setkali po jeho biskupské konsekraci (1998). Chrast patřila do okruhu mého kněžského působení do roku 2007. Možná si někteří vzpomenou na okamžik, kdy v roce 2002 na svátek sv. Václava udělil svátost biřmování 23 mladým lidem na Chlumku. Nebo vzpomeňme na rok 2003, kdy světil kapličku v Srbcích, a měl také mši sv. ve voletickém kostele. Nebo kdy žehnal pro Město Luže prapor, a požehnal nově opravený kříž na Kaštance.

Pan Kardinál Dominik byl nesmírně obětavý a stále si kladl mnoho otázek, jak evangelizovat, jak přiblížit víru lidem. Ne vždy se mu vše dařilo. Dnes víme, že jeho pastorační záměr obnovit naše poutní místo bylo a je velkým požehnáním nejen pro věřící lid. Jeho přáním bylo také získat zpět Jezuitskou kolej, a vytvořit zázemí pro poutní místo. Nepodařilo se mu některé plány zrealizovat. V roce 2010 byl jmenován pražským arcibiskupem a tím pádem odešel z naší diecéze do Prahy. Vzpomínejme na něho v modlitbě.

o. Josef

Voletická archa

V minulém roce jsme s rodinou navštívili nově opravené Národní muzeum v Praze. Jaké bylo naše překvapení, že téměř polovina jednoho ze sálů na hlavní trase prohlídky o dějinách státu je věnována původnímu mobiliáři z kostela sv. Jiří ve Voleticích. Věděl jsem, že je tam převezen, ale myslel jsem, že bude někde v depozitáři a ne na hlavní trase prohlídky. Všem – hlavně Voletickým - doporučuji návštěvu – děti mají vstup zdarma ☺

Obr. 1 Hlavní oltář – Oltářní archa se sv. Jiřím – konec 16.stol. a 1692 – dřevo, malba temperou a olejomalba na plátně
Na vnějších stranách křídel je vlevo nahoře scéna Kristus na hoře Olivetské, dole Bičování Krista, vpravo nahoře Korunování Krista trním a dole Kladení do hrobu. Na vnitřních stranách křídel je vlevo sv. Vít (levé křídlo t.č. na restaurování) a vpravo sv. Václav. Uprostřed původně deskový obraz Vzkříšený Kristus – nyní vystavený nahoře, který byl v době protireformace nahrazen obrazem sv. Jiří na koni namalovaný na plátně anonymem r. 1692

Obr. 2 Raně barokní postranní oltář sv. Floriána se sv. Řehořem v nástavci – 1626, malba temperou na dřevě

Obr. 3 Raně barokní postranní oltář sv. Hyacinta se sv. Šebestiánem v nástavci – 1626, malba temperou na dřevě

Obr. 4 Celkový pohled na expozici, kde je umístěn postranní oltář sv. Hyacinta

obr.1

obr.2

obr. 3

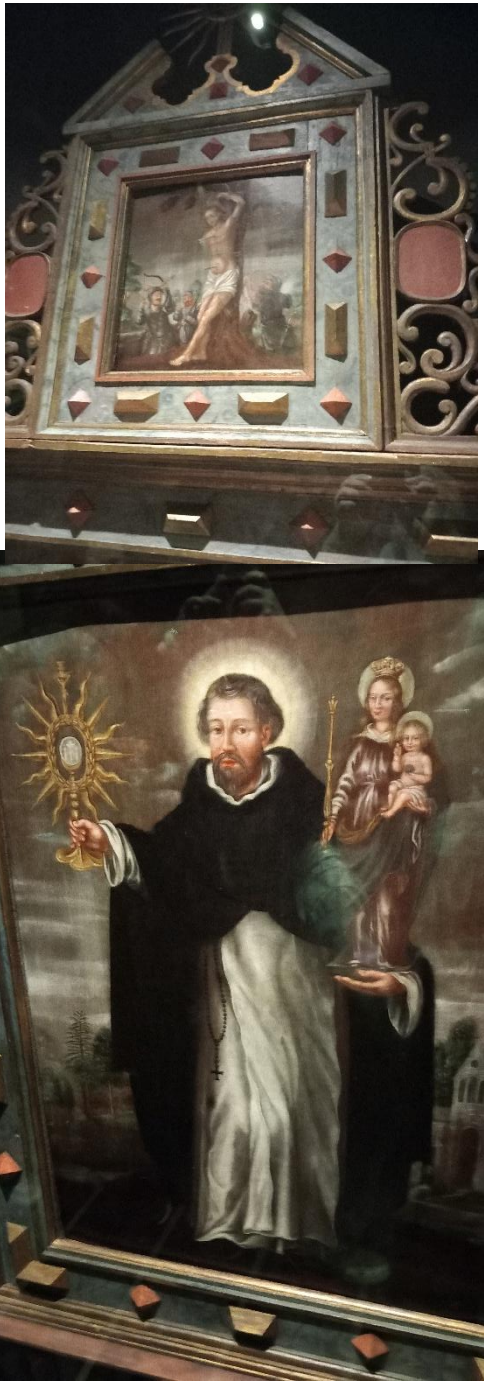

Obr. 4

Mary's Meals pomáhá už 3 milionům dětí

Organizace Mary's Meals vznikla s vizí, že každé hladovějící dítě na světě dostane každý den alespoň jednou pořádně najíst, a to v místě svého vzdělávání. Nedávno znovu pokročila blíž k cíli, ale větší díl práce zůstává stále před ní.

„Když jsme v roce 2003 začali podávat první jídla v jedné malé základní škole v Malawi, nikdo z nás si nedokázal představit, že se tento způsob pomoci rozroste do globálního hnutí, které dnes každý školní den sytí 3 miliony dětí. A přitom, když vidíme, jak tato jednoduchá a nenákladná služba pomáhá měnit některé z nejchudších komunit světa, máme naléhavou touhu, aby se rozšiřovala ještě rychleji – a víru, že to je možné," vysvětluje Magnus MacFarlane-Barrow, zakladatel a generální ředitel Mary's Meals. Za úspěch celého hnutí je potřeba poděkovat místním dobrovolníkům, kteří bezplatně věnují svůj čas přípravě a podávání jídel; obětavým partnerům, kteří pomáhají dodávat jídlo do oblastí, kam by se organizace sama jinak nedostala. A v neposlední řadě milionům podporovatelů, kteří se dělí o to, co mají k dispozici – peníze, čas, dovednosti a modlitby –, aby děti žijící v chudobě mohly každý školní den dostat tolik potřebné jídlo. Magnus dodává: „Smutnou realitou je, že desítky milionů dětí stále trpí hladem, a proto nechodí do školy." Přitom jedno jídlo, které jim může Mary's Meals poskytnout, stojí přibližně 3 Kč a za 550 Kč je možné nasytit jedno dítě po celý školní rok. „Tento milník tedy není ani tak důvodem k oslavě, jako spíše výzvou k akci. Vyzýváme všechny lidi dobré vůle, aby se připojili k hnutí Mary's Meals, aby se mohla uskutečnit naše vize – že každé hladovějící dítě na tomto světě dostane jednou denně najíst v místě svého vzdělávání," uzavírá Magnus.

Cesta ke třem milionům

V posledních měsících došlo k významnému rozšíření v devíti zemích. Nejvýrazněji v těchto státech:

- V Etiopii, ve válkou zpustošené oblasti Tigraj, vzrostl počet dětí z přibližně 30 000 na začátku roku 2024 na více než 245 000 v současnosti.
- V Malawi a Zambii došlo k rozšíření o více než 400 000 dětí, takže celkový počet dětí v Malawi přesáhl 1 315 000 a v Zambii 605 000.
- Navzdory politickým nepokojům a násilí na Haiti se podařilo zvýšit počet dětí, které dostávají jídlo, na více než 196 000.

Více viz www.marysmeals.cz.

Celodiecézní sbírky HK

datum	název sbírky	liturgický den
11. ledna	Pojištění kostelů a dalších církevních budov (1/2)	svátek Křtu Páně
25. ledna	Na biblický apoštolát	3. neděle v mezidobí (neděle Božího slova)
22. února	Svatopetrský haléř	1. nedle postní
22. března	Pojištění kostelů a dalších církevních budov (2/2)	5. neděle postní
3. dubna	Na Svatou zemi	Velký pátek
26. dubna	Kněžský seminář a formace bohoslovců (1/2)	4. neděle velikonoční
10. května	Na podporu katolických médií	6. neděle velikonoční
21. června	Charita HK	12. neděle v mezidobí
19. července	Pastorační aktivity v diecézi	16. neděle v mezidobí
20. září	Církevní školství v diecézi	25. neděle v mezidobí
18. říjen	Papežská misijní díla	29. neděle v mezidobí
15. listopadu	Na pomoc pronásledovaným křesťanům	33. neděle v mezidobí
13. prosince	Kněžský seminář a formace bohoslovců (2/2)	3. neděle adventní

Seznam všech příjmů vztahujících se k akci

Obnova kostela sv. Jiří ve Voleticích – 5. etapa / 2025

Poř. číslo	Obsah účetního dokladu	Částka Kč
1	Dotace MK - PZAD	1 100 000,00
2	Dotace Pardubický kraj	100 000,00
3	Dotace Město Luže	500 000,00
4	Ostatní /vlastní	601 898,26
	CELKEM	**2 301 898,26**

Obnova kazatelny v kostele sv. Bartoloměje v roce 2025

Dotace Města Luže 377 000,- Kč, provedené práce na kazatelně od Ak. mal. R. Ševčíka 416 845,- Kč, vlastí prostředky 39 845,- Kč.

Obnova kaple č. 8 na Chlumku v roce 2025

Pořadové číslo	Obsah	Částka v korunách
1	Dotace Pardubický kraj	150 000,-Kč
2	Program regenerace – Město Luže	597 000,- Kč
3	Vlastní prostředky	262 615,26 Kč
Celkem		**1 009 615,26 Kč**

Trocha nekorektního humoru…

Křesťan, který se nedovede smát, ztrácí kus svého světla pro tento svět – Don Diego Goso

Máňo divej, moje fotka z maturiťáku!

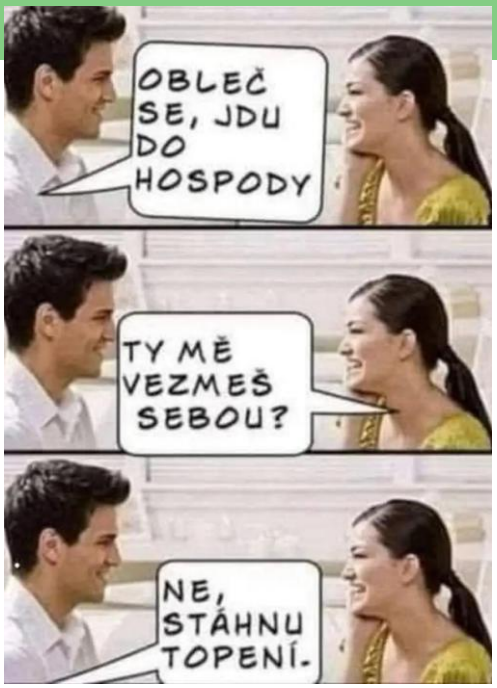
OBLEČ SE, JDU DO HOSPODY
TY MĚ VEZMEŠ SEBOU?
NE, STÁHNU TOPENÍ.

Ahoj holky a kluci!

V minulém čísle jsme se seznámili s tajemstvími **Růžence světla**. Dnes se budeme věnovat prvním dvěma významným událostem z Ježíšova života: křest v řece Jordánu a proměnění vody ve víno v Káni Galilejské.

1. *tajemství růžence světla:* ***Ježíš, který byl pokřtěn v Jordánu***

Doplň chybějící slova: ***Janem Křtitelem, pokřtěn, nebe, holubicí, hlas***

Tehdy přišel Ježíš z Galileje k Jordánu za ……,

aby se dal od něho pokřtít.

Jakmile byl Ježíš ……., vystoupil hned z vody. A hle - otevřelo se ……. a viděl Ducha Božího. Viděl ho jako ……., jak se snáší a sestupuje na něj.

A z nebe se ozval ……:

"To je můj milovaný Syn. V něm mám zalíbení." (Mt 3, 13. 16-17)

2. tajemství růžence světla: **Ježíš, který zjevil v Káně svou božskou moc**

Byla svatba v galilejské Káně. Kdo byl pozván?

a) Ježíš se svou matkou
b) Ježíš a jeho učednici.
c) Ježíš se svou matkou a jeho učednici

Došlo víno, proto řekla matka Ježíšovi: "Už nemají víno. Co ji Ježíš odpověděl?

a) "Co mi chceš? Ještě nepřišla má hodina."
b) „Samozřejmě, udělám vše, jak si přeješ, mami."
c) „Neruš mě. Ať si sami poradí a zajistí další víno."

Matka řekla služebníkům:

a) „Nedělejte žádné hlouposti, které po vás bude můj syn chtít."
b) "Udělejte všechno, co vám řekne."
c) „Udělejte jen to, co se vám bude zdát rozumné.

Stálo tam šest kamenných džbánů na vodu, určených k očišťování. **Ježíš řekl služebníkům: "Naplňte džbány vodou!" Co udělali?:**

a) Naplnili je až po okraj.
b) Neudělali nic.
c) Běželi koupit další víno.

Nařídil jim: "Teď naberte a doneste správci svatby!" Co správce hostiny ochutnal?

a) vodu
b) mošt
c) víno

Správce zavolal ženicha. Co mu řekl?

a) vynadal mu, že podává místo vína vodu
b) pochválil ho, že uchoval dobré víno až do konce
c) jen zakoulel očima a radši nic neřekl

Těmito znameními Ježíš zjevil svou slávu, a jeho učedníci v něho uvěřili.

(správné odpovědi si ověř v J 2, 1-11)

(MDM)

Informace

- V kostele na Chlumku za zadními lavicemi je umístěna pokladnička, kam také můžete přispět na **opravu kostela ve Voleticích** - **transparentní účet,** na který můžete přispět na opravu kostela ve Voleticích - **000000-6012186399/0800**. Za dary Pán Bůh zaplať.

Chlumeček číslo 1/2026 (leden - únor)
Redakce: P. J. Hubálek (oJ), M. Doležalová (MD), P. Remeš (PR), *Marie Doležalová ml.* (MDM)
Uvítáme vaše příspěvky i pomoc při tvorbě časopisu – kontaktní email Pavrem@seznam.cz
uzavírka příspěvků na březen 2026 je 25.2.2026
Neprodejné, pro vlastní potřebu.
Vydává: Římskokatolická farnost Luže, Komenského 137,
tel: 469671110, č.účtu 1142883309/0800, web: http://www.chlumek.net

Statistika 2025

2025	Křty	Svatby	pohřby
Luže	14	1	7
Řepníky	0	0	3
Jenišovice	0	0	1
Celkem:	14	1	11